

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 411/2024-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Čurillom, Hlavná 2876/11, Prešov, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 7Tos/4/2024-498 zo 17. apríla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 21. mája 2024 doplnenou 25. júna 2024 a 2. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7Tos/4/2024-498 zo 17. apríla 2024. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a prikázať tomuto súdu, aby ho ihneď prepustil z väzby na slobodu. Zároveň požaduje priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je v konaní vedenom Okresným súdom Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 33T/75/2023 väzobne [z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 3, ods. 4 písm. c) a ods. 5 Trestného zákona.

3. Podaním z 21. marca 2024 sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby na slobodu, resp. o jej nahradenie prijatím písomného sľubu, ponúknutej peňažnej záruky, prípadne dohl'adom probačného a mediačného úradníka za súčasného uloženia primeraných obmedzení a povinností.

4. Okresný súd uznesením č. k. 33T/75/2023-479 z 21. marca 2024 žiadosť sťažovateľa zamietol a jeho väzbu nenahradil žiadnym z navrhovaných inštitútov.

5. Sťažnosť proti prvostupňovému rozhodnutiu krajský súd napadnutým uznesením č. k. 7Tos/4/2024-498 zo 17. apríla 2024 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v prvom rade poukázal na skutočnosť, že prvostupňový súd sa riadne a v zákonom rozsahu nevysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia s otázkou neprijatia ponúkaných zabezpečovacích inštitútov nahradenia väzby. Rozhodnutie okresného súdu v tejto otázke považuje za právne nekomfortné a arbitrárne. Rovnako uznesenie krajského súdu úplne opomína úvahy, ktoré by logicky vyústovali v zákonnú nemožnosť nahradenia väzby inými procesnými inštitútmi.

7. V naznačenej časti prvostupňové, ako aj sťažnostné rozhodnutia, hoc tvoria jednotu, nespĺňajú základné zákonné kritériá vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia, čo spôsobuje ich arbitrárnosť bez ohľadu na ďalšie sťažnostné dôvody. Samotné odôvodnenie nemožnosti nahradenia väzby inými procesnými inštitútmi u sťažovateľa nemožno nahradiť formalistickými a bezobsažnými floskulami vo vzťahu k otázke kontroly technickými prostriedkami, resp. právnomu inštitútu primeraných obmedzení a povinností, súčasne poukazujúc na právnu úpravu obsiahnutú v dikcii § 80, § 81 a § 82 Trestného poriadku.

8. V ďalšom sťažovateľ namieta, že v predmetnej trestnej veci nedošlo od vznesenia obvinenia k zosilneniu odôvodneného záveru, že trestný čin spáchal on, a to do takej miery a intenzity, ktorá by potvrdzovala existenciu materiálnych predpokladov väzby.

9. V rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku) tak prvostupňový, ako aj sťažnostný súd podľa sťažovateľa hodnotili výsledky dovtedy vykonaného dokazovania a takto v konečnom dôsledku dospeli k nesprávnemu právnomu záveru porušujúcemu základné práva sťažovateľa. Ak sa sťažnostný súd odvolal na výpoveď utajeného svedka, a to bez ohľadu na absenciu kontradiktórnosti, sťažovateľ poukázal na dikciu § 278 ods. 2 Trestného poriadku s tým, že súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané. Odvolanie sa oboch konajúcich súdov na výpoveď utajeného svedka v prípravnom konaní je nezákonné, poškodzujúce sťažovateľa na jeho základných právach a slobodách. Tento dôkaz nebol podľa sťažovateľa zákonne získaným dôkazom podľa § 119 Trestného poriadku. V neposlednom rade je podľa sťažovateľa potrebné poukázať na tú skutočnosť, že samotná obžaloba vykonanie uvedeného dôkazu na hlavnom pojednávaní nenavrhovala a tento na hlavnom pojednávaní vykonaný nebol.

10. Krajský súd v rámci odôvodnenia existencie materiálnych predpokladov väzby poukázal na ďalšie vykonané dôkazy (napr. zápisnica o prehliadke iných priestorov, domovej prehliadke, závery znaleckých posudkov atď.), ktoré podľa sťažovateľa nemožno hodnotiť čo i len ako nepriame dôkazy, ktoré by mali v logickej štruktúre vyústiť v ustálenie jeho viny, resp. ktoré by v súlade s platnou právnou úpravou mali posilňovať presvedčenie súdu o vine sťažovateľa. Výpočet

týchto dôkazov zo strany sťažnostného súdu je prísne formálny a účelový, bez vyhodnotenia ich konkrétneho obsahu.

11. Ak súdy dôvodnosť podozrenia zo spáchania skutku sťažovateľom vyvodzovali aj zo skutočnosti, že v osobnom motorovom vozidle boli nájdené omamné a psychotropné látky, sťažovateľ oponuje, že predmetné motorové vozidlo okrem neho užíval i väčší počet iných ľudí, predovšetkým jeho manželka. Vo vozidle sa omamné a psychotropné látky našli len v tzv. čiernej kapsičke, ku ktorej si vlastnícke právo uplatnil svedok [REDAKOVANÉ] (vyplýva to z jeho SMS preposlanej sťažovateľovi), ktorý za celé trestné konanie vypočutý nebol.

12. Ani z ďalších dôkazov, na ktoré sa súdy pri potvrdzovaní naplnenia materiálnych predpokladov väzby odvolávajú, nemožno podľa sťažovateľa postupom podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku dospieť k záveru, že spáchal skutok kladený mu za vinu obžalobou.

13. Sťažnostný súd podľa sťažovateľa v rozpore s § 2 ods. 12 Trestného poriadku hodnotil obsah výpovede svedkyne [REDAKOVANÉ], ktorá úplne logicky na hlavnom pojednávaní vysvetlila, z akého dôvodu v prípravnom konaní odmietla vypovedať. Jej tvrdenie logicky zapadá do priebehu samotného prípravného konania. Pokiaľ krajský súd poukázal na to, že svedkyňa vzhľadom na aktuálne rodinné a finančné problémy mala záujem, aby bol sťažovateľ z väzby prepustený, k tomu sťažovateľ uviedol, že svedkyňa vypovedala po zákonom poučení o povinnosti vypovedať pravdu a obsah jej výpovede je potrebné hodnotiť v súlade s ďalšími vykonanými dôkazmi (omamné látky sa našli len v aute, prihlásil sa k nim svedok [REDAKOVANÉ] a pod).

14. Postup predovšetkým sťažnostného súdu sťažovateľ hodnotí ako účelové prispôsobovanie si vykonaných dôkazov možnosti jeho ďalšieho držania vo väzbe. Zásada voľného hodnotenia dôkazov neznamená ľubovôľu súdu pri rozhodovaní, pretože jeho voľnosť je limitovaná hľadiskom zákonnosti a spravodlivosti rozhodnutia a pri postupe v predmetnej trestnej veci nemožno nevidieť nesúlady postupu sťažnostného súdu s uvedeným.

15. Sťažovateľ pokračuje, že ku dňu podania ústavnej sťažnosti bol svedok [REDAKOVANÉ] vypočutý na hlavnom pojednávaní dvakrát, okresný súd pritom v rozpore s § 125 Trestného poriadku nepristúpil čo i len ku konfrontácii medzi ním a týmto svedkom. Vykonanie takéhoto dôkazu nie je podmienené návrhom niektorej zo strany trestného konania, ale pri naplnení procesných predpokladov (existencia rozporov vo výpovediach) je výslovnou povinnosťou súdu takýto dôkaz vykonať v záujme odstránenia existujúcich rozporov a v záujme dosiahnutia spravodlivého konania.

16. Napokon sťažovateľ namieta, že napriek popieraniu existencie akýchkoľvek priesluchov v predmetnej trestnej veci sťažnostným súdom okresný súd odo dňa podania obžaloby v podstate vypočul nepodstatných svedkov a sťažovateľa, no nebol schopný zabezpečiť na hlavnom pojednávaní účasť svedka [REDAKOVANÉ], nebol schopný vykonať čo i len konfrontáciu medzi sťažovateľom a svedkom [REDAKOVANÉ], konfrontáciu medzi svedkyňou [REDAKOVANÉ] a svedkom [REDAKOVANÉ]. Až výslovne na podnet obhajoby v podstate preveril tvrdenie sťažovateľa vyžiadaním správy od probačného a mediačného úradníka, k čomu došlo po šiestich mesiacoch trestného konania pred okresným súdom. Pritom je zjavné, že pre samotné trestné konanie je najpodstatnejšia výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] a vykonanie označených dôkazov.

17. Vo vzťahu ku konaniu prvostupňového súdu nemožno za postup v súlade s dikciou čl. 48 ods. 2 ústavy podkladať len priebežné nariadenie hlavného pojednávania, ale je potrebné zohľadňovať

prípravu týchto hlavných pojednávanií, do ktorej nesporne patrí aj zabezpečenie účasti jednotlivých svedkov na hlavnom pojednávaní. Je nemysliteľné, aby sťažovateľ bol väzobne stíhaný a konajúci súd nebol schopný zabezpečiť účasť svedka [REDAKOVANÉ] na piatich hlavných pojednávaniach, a to i napriek tomu, že mal vykázané doručenie. Súd tak nevyužil všetky procesné inštitúty (napr. § 88 Trestného poriadku a pod.) na to, aby v konečnom dôsledku väzba sťažovateľa trvala len nevyhnutnú dobu.

18. Pokiaľ krajský súd konštatuje zákonnosť a plynulosť postupu prvostupňového súdu v predmetnej trestnej veci, je potrebné zdôrazniť, že obžaloba bola podaná 8. decembra 2023. Následné hlavné pojednávanie sa uskutočnilo 25. januára 2024 a na tomto bol vypočutý sťažovateľ a svedkovia [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Na hlavnom pojednávaní 20. februára 2024 boli vypočutí znalci Ing. Stanislav Štefanisko, mjr. Jana Červeňáková a mjr. Ladislav Halász a na hlavnom pojednávaní 21. marca 2024 svedkyňa [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorá využila svoje právo v zmysle § 130 Trestného poriadku.

19. Už vo vyjadrení k obžalobe z 18. decembra 2023 obhajoba jednoznačne poukázala na to, že svedok [REDAKOVANÉ], napriek jej návrhom pri uplatnení práva v súlade s § 208 Trestného poriadku, nebol vypočutý.

20. V doplneniach ústavnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že hlavné pojednávanie nariadené na 13. jún 2024 bolo bez akéhokoľvek ďalšieho procesného postupu odročené na 9. júl 2024 z dôvodu, že nedošlo k zabezpečeniu účasti svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Uzneseniami z 20. júna 2024 okresný súd podľa § 88 ods. 1 Trestného poriadku nariadil obmedzenie osobnej slobody svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a ich predvedenie.

21. Sťažovateľ upozornil, že uvedení svedkovia napriek tomu, že boli riadne predvolaní na výsluchy už v prípravnom konaní, ich účasť prakticky od júna 2023 orgány činné v trestnom konaní a v konečnom dôsledku i súd neboli dosiaľ schopní zabezpečiť. Sťažovateľ doplnil, že svedok [REDAKOVANÉ], ktorý bol riadne predvolaný na výsluch 23. novembra 2023, bol prítomný pred budovou Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove, avšak krátko pred samotnou realizáciou výsluchu svojvoľne odišiel a výsluchu sa nezúčastnil. Uvedenú situáciu orgány činné v trestnom konaní procesným postupom neriešili a nemožno nevidieť, že takýmto postupom v konečnom dôsledku spôsobili prietahy v trestnom stíhaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

22. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 7Tos/4/2024-498 zo 17. apríla 2024, ku ktorému malo dôjsť tým, že vo väzbe bol sťažovateľ ponechaný napriek zoslabeniu materiálnej podmienky spočívajúcej v dôvodnom podozrení, že sa stíhaného skutku mal dopustiť, ako aj nedostatočným odôvodnením nemožnosti nahradenia väzby miernejšími prostriedkami a vznikom zbytočných prietahov v postupe okresného súdu vo väzobnej veci.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru:

23. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje s právami vyplývajúcimi z čl. 5 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

24. Z ústavy a rovnako aj z dohovoru vyplýva, že každé obmedzenie osobnej slobody väzbou môže nastať len z dôvodov ustanovených zákonom. Preto právna úprava obsiahnutá v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 315/06). Pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby (uznesenie o vznesení obvinenia) a materiálne predpoklady väzby, keď musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a spáchal ho obvinený; zároveň musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 71 Trestného poriadku (III. ÚS 417/2011). Ústavný súd už vo svojej judikatúre opakovane konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení. Z čl. 17 ods. 2 ústavy ďalej vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Ústavne konformné uplatnenie zabezpečovacieho inštitútu väzby je zároveň determinované aj existenciou konkrétnych skutočností, ktoré svojou podstatou musia dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie tohto zabezpečovacieho inštitútu. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (porovnaj napr. I. ÚS 31/2010, II. ÚS 349/2013, III. ÚS 271/07, IV. ÚS 361/09). Zároveň je potrebné dodať, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia o väzbe, ktoré neposkytuje odpovede na všetky relevantné otázky, resp. námietky formulované zo strany väzobne stíhanej osoby, sa v prípade väzby automaticky pretavuje do porušenia práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy (III. ÚS 33/2021). Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Jednou z nich je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („*fairness*“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (pozri napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05).

25. Právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná najmä na preskúmanie, či dôvod a spôsob obmedzenia osobnej slobody rozhodnutiami všeobecných súdov vo väzobných veciach [napr. v zmysle posúdenia, či sú rozhodnutia všeobecných súdov o väzbe podložené zákonnými dôvodmi, či súd výslovne, prehľadne a logicky

vysvetlil, z ktorých konkrétnych skutočností vyplýva dôvod väzby, či sú rozhodnutia riadne a vyčerpávajúco odôvodnené, či súd rozhodol o zákonnosti ďalšieho trvania väzby a žiadosti obvineného o prepustenie na slobodu urýchlene a pod.] je v súlade s právami a slobodami zaručenými čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 dohovoru (porov. napr. I. ÚS 47/2013, II. ÚS 230/02, II. ÚS 38/05, III. ÚS 352/2011, IV. ÚS 124/03, IV. ÚS 153/09).

26. Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktoré viedli k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby, resp. ponechaní dotknutej osoby vo väzbe. Tento postup skúma sťažnostný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je oprávnený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (porov. napr. I. ÚS 316/2011, II. ÚS 76/02, II. ÚS 466/2013, III. ÚS 466/2010, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 619/2013). Skutkové a právne závery príslušného všeobecného súdu však môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

27. Úlohou ústavného súdu tak v danom prípade bolo najmä to, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne, či je odôvodnenie jeho rozhodnutia v načrtnutom smere ústavnoprávne akceptovateľné a taktiež či interpretácia a aplikácia relevantných právnych noriem zo strany krajského súdu je zlučiteľná s ústavou a medzinárodnými záväzkami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

28. Vo vzťahu k dôvodnému podozreniu zo spáchania trestného činu ako materiálnej podmienky uvalenia väzby ústavný súd považuje za potrebné tiež pripomenúť, že v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva sa uznáva, že „dôvodné podozrenie“ („*reasonable suspicion*“) treba považovať za dôležitú súčasť záruk každého proti jeho svojvoľnému zatknutiu alebo väzbe. Trestný poriadok (ako zákon, na ktorý poukazuje ústava vo svojom čl. 17 ods. 2) nevyžaduje, aby existencia dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu bola podložená proti obvinenému dôkazmi, ktoré očakáva sťažovateľ. Ústavný súd pripomína, že úlohou väzobného súdu nie je posúdenie otázky viny sťažovateľa, ktoré je predmetom samotného trestného konania proti nemu. Na účel prípustnosti zásahu do osobnej slobody väzbou postačuje existencia dôvodného podozrenia, teda skutočností alebo informácií, ktoré by objektívneho pozorovateľa presvedčili, že dotknutá osoba mohla spáchať daný trestný čin. Predmetnú dôvodnosť je potrebné posudzovať s ohľadom na všetky okolnosti prípadu (pozri rozsudok Veľkej komory vo veci Selahattin Demirtaş proti Turecku č. 2 z 22. 12. 2020, sťažnosť č. 14305/17, bod 314 a tam uvedené odkazy, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Fox, Cambell a Hartley v. Veľká Británia z 30. 8. 1990) k aktuálnemu štádiu trestného konania.

29. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa krajský súd nestotožnil s názorom sťažovateľa, že došlo k oslabeniu materiálnych podmienok väzby, ani s tým, že je usvedčovaný iba výpoveďou svedka [REDACTED]. Dôvodné podozrenie podľa krajského súdu nevyplývalo iba z tohto jedného dôkazu, ale z viacerých dôkazov, ktoré v súhrne tvorili logicky usporiadanú a ucelenú reťaz, ktorá v dostatočnej miere preukazovala záver o dôvodnom podozrení, že sťažovateľ sa dopustil trestného

činu, ktorý mu bol kladený za vinu. Sťažnostný súd poukázal na výpoveď utajeného svedka, zápisnicu o prehliadke iných priestorov, domovú prehliadku, závery znaleckých posudkov „KÚPZ“, závery znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie, závery toxikologického vyšetrenia u sťažovateľa, kde bola zistená prítomnosť metamfetamínu a marihuany v jeho organizme.

30. Dôvodnosť podozrenia zo spáchania skutku sťažovateľom podľa krajského súdu správne prvostupňový súd vyvodzoval aj z toho, že sťažovateľ je usvedčovaný najmä tým, že v osobnom motorovom vozidle, v ktorom bol 19. júna 2023 zastavený, boli nájdené omamné a psychotropné látky a ďalšie veci svedčiace o spáchaní stíhanej trestnej činnosti. K tvrdeniu sťažovateľa, že tieto veci neboli jeho a že vozidlo používala aj iná osoba, poukazujúc pritom na nový dôkaz, výpoveď manželky sťažovateľa [REDAKOVANÉ], krajský súd zdôraznil, že tento dôkaz nemožno hodnotiť samostatne bez prepojenia na ďalšie vo veci vykonané dôkazy (napr. výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] a iné). Pri jej hodnotení krajský súd vychádzal z toho, že táto je manželkou sťažovateľa, z toho titulu využila aj svoje právo a pred vyšetrovateľom 23. novembra 2023 odmietla vypovedať. Na hlavnom pojednávaní 21. marca 2024 vypovedala a svojou výpoveďou podľa obhajoby spochybnila dôveryhodnosť výpovede svedka [REDAKOVANÉ] a potvrdila výpoveď sťažovateľa. Podľa krajského súdu sa natískala úvaha, prečo svedkyňa odmietla vypovedať v prípravnom konaní, ak na základe výpovede, ktorú poskytla na hlavnom pojednávaní, by potvrdila výpoveď sťažovateľa už v prípravnom konaní. Nebolo možné podľa krajského súdu nevidieť, že táto svedkyňa vzhľadom na rodinné a finančné problémy, ako to uviedol sťažovateľ, má záujem, aby bol sťažovateľ z väzby prepustený.

31. Obranu sťažovateľa, že v minulosti bol užívateľom len marihuany a iné omamné látky neužíval, nedisponoval nimi, ani s nimi neobchodoval, krajský súd neuznal s poukazom, že marihuana, rovnako ako aj iné omamné látky, je zaradená v zmysle zákona do príslušnej skupiny omamných a psychotropných látok a táto skutočnosť nevytvára žiaden rozdiel v hodnotení páchania trestnej činnosti sťažovateľom v minulosti. Taktiež u sťažovateľa bolo 19. júna 2023 vykonané toxikologické vyšetrenie s pozitívnym výsledkom na prítomnosť metamfetamínu a marihuany v jeho organizme.

32. Podľa krajského súdu materiálne podmienky väzby stále existovali v intenzite, ktorá zakladala dôvodnosť väzobného stíhania, a to aj vzhľadom na štádium trestného konania, ktoré sa blížilo k záveru dokazovania a vyhláseniu rozhodnutia vo veci samej,

33. Zároveň krajský súd pripomenul, že hodnotenie dôveryhodnosti svedeckých výpovedí (svedka [REDAKOVANÉ] a svedkyne [REDAKOVANÉ]) a všetkých dôkazov (okrem iného aj spochybneného toxikologického vyšetrenia) v ich súhrne bude prináležať súdu prvého stupňa, ktorý po vykonaní dokazovania bude rozhodovať o vine či nevine sťažovateľa, a tieto ešte budú predmetom ďalšieho konania a dokazovania.

34. Opierajúc sa o uvedené, krajský súd vyslovil dôvodný predpoklad, že skutok sa stal, má znaky trestného činu a že ho spáchal sťažovateľ.

35. K možnostiam nahradenia väzby sťažovateľa navrhovanými inštitútmi Trestného poriadku krajský súd okrem poukázania na obzvlášť závažný zločin konštatoval, že nezistil žiadne výnimočné okolnosti, na základe ktorých by bolo možné väzbu ponúknutými zabezpečovacími inštitútmi nahradiť. Zlú finančnú situáciu rodiny sťažovateľa za výnimočnú okolnosť nepovažoval.

V tomto smere namietanú arbitrárnosť napadnutého uznesenia a tiež namietané hodnotenie dovtedy vykonaného dokazovania a s tým spojené oslabenie materiálnych predpokladov väzby krajský súd nepovažoval za opodstatnené a dôvodné.

36. Okrem nenaplnenia výnimočných okolností krajský súd zdôraznil, že sťažovateľ mal trestný čin spáchať v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia s probačným dohľadom a že sa nie prvýkrát dostal do rozporu so zákonom, čo podľa názoru krajského súdu vo svojom súhrnne potvrdzuje záver, že písomný sľub sťažovateľa, ponúknutá peňažná záruka a ani dohľad probačného a mediačného úradníka neboli spôsobilé a dostatočné na nahradenie jeho väzby.

37. K navrhutej kontrole technickými prostriedkami krajský súd konštatoval, že je primeraným obmedzením, o ktorom možno rozhodnúť za podmienky, ak by sa väzba obžalovaného nahradila niektorým zo zákonných opatrení. Primerané obmedzenia a povinnosti v § 82 Trestného poriadku nie sú inštitútmi pre nahradenie väzby, ale sú to povinnosti a obmedzenia, ktoré sa ukladajú pri nahradení väzby z dôvodu lepšieho zabezpečenia nahradenia väzby. Krajský súd vzhľadom na to, že nepristúpil k nahradeniu väzby ani jedným z ponúknutých zabezpečovacích inštitútov, nenahradil väzbu ani kontrolou technickými prostriedkami.

38. Vo vzťahu k sťažnostným námietkam sťažovateľa týkajúcim sa priet'ahov v postupe okresného súdu krajský súd poznamenal, že nezistil nečinnosť okresného súdu v danej veci, jeho postup hodnotil ako plynulý a zákonný, zohľadňujúci, že ide o väzobnú vec, o čom malo svedčiť aj to, že od podania obžaloby už boli vo veci vykonané dve hlavné pojednávania, na ktorých súd vykonával dokazovanie, bolo nariadené ďalšie hlavné pojednávanie na 2. máj 2024 a bolo možné konštatovať, že celé trestné konanie prebiehalo bez priet'ahov. V súvislosti s námietkami, že súd prvého stupňa nedokázal dovtedy zabezpečiť výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] a nevykonal konfrontáciu medzi svedkom [REDAKOVANÉ] a sťažovateľom, krajský súd uviedol, že priebeh a rozsah vykonávaného dokazovania si riadi konajúci súd a že výsluch či konfrontácia týchto svedkov bude predmetom ďalšieho dokazovania okresného súdu vo veci samej.

39. Z uvedenej rekapitulácie časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia podľa názoru ústavného súdu vyplývajú dostatočne presvedčivé argumenty konajúceho krajského súdu o dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa. Krajský súd svoje závery v tomto smere oprel o skutkové okolnosti plynúce najmä z výpovedí svedkov [REDAKOVANÉ] a utajeného svedka, ako aj prehliadky osobného motorového vozidla, v ktorom bol sťažovateľ zastavený, a tieto v mnohom korešpondovali so zisteniami abstrahovanými z ďalších dôkazných prostriedkov, na ktoré konajúci súd v odôvodnení explicitne poukázal. Ústavný súd na tomto mieste pripomína, že nie je oprávnený prehodnocovať závery prijaté všeobecnými súdmi na základe dôkazov vykonaných v trestnom konaní, pokiaľ tieto zjavne neodporujú zneniu, zmyslu a účelu príslušnej právnej normy. V danej veci takýto nesúlad nezistil. Rovnako sa krajský súd primerane zaoberal otázkami hodnovernosti a nehodnovernosti výpovedí svedkov a na tieto dal adekvátnu odpoveď.

40. Ústavný súd sa prikláňa k názoru krajského súdu, ktorý zdôraznil, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine obvineného a že rozhodnutie o väzbe, resp. o ponechaní vo väzbe nie je podmienené existenciou dôkazov bez akejkoľvek pochybnosti preukazujúcich spáchanie trestného činu obvineným, ale že pre takéto rozhodnutie postačuje zistenie skutočností dostatočne odôvodňujúcich podozrenie o spáchaní konkrétneho trestného činu obvineným. Odôvodnenosť podozrenia predpokladá existenciu skutočností alebo informácií, ktoré objektívnemu

pozorovateľovi umožnia urobiť záver, že daná osoba mohla spáchať trestný čin (rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Labita proti Taliansku, č. 26772/95 zo 6. 4. 2000, bod 155; Michalko proti Slovenskej republike, č. 35377/05 z 21. 12. 2010, body 112 a 113).

41. Ústavný súd preto v tejto časti konštatuje, že záver krajského súdu prijatý na základe zreteľne uvedených skutočností a informácií zistených vykonaným dokazovaním (v ich súhrne), že sa sťažovateľ mohol dopustiť stíhanej trestnej činnosti, rozhodne neprekročil mantinely ústavou a dohovorom garantovaného práva na osobnú slobodu. Zároveň je potrebné uviesť, že ústavný súd nie je skutkovým súdom a dokazovanie nevykonáva, preto nemôže nahrádzať funkciu všeobecného súdu a nie je oprávnený (ako už bolo spomenuté) prehodnocovať skutkový stav zistený všeobecnými súdmi a následne posúdiť vec inak.

42. Pokiaľ sťažovateľ považuje výsluch utajeného svedka za nezákonný dôkaz, resp. za dôkaz, ktorý nebol zákonne získaným dôkazom podľa § 119 Trestného poriadku, ústavný súd nezistil a ani sťažovateľ nijako nepreukázal, že by uvedenú námietku v konaní o jeho osobnej slobode pred všeobecnými súdmi relevantne uplatnil. Pritom je z príloh ústavnej sťažnosti zrejmé, že o tento dôkaz všeobecné súdy už v minulosti opierali záver o potrebe vzatia a následne aj ponechania sťažovateľa vo väzbe, sťažovateľ teda mohol predpokladať, že tento dôkaz bude znova uplatnený. Z princípu subsidiarity limitujúceho vzťah ústavného súdu ku všeobecným súdom okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenou uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavná sťažnosť je v tejto časti neprípustná. (m. m. I. ÚS 95/2023, IV. ÚS 588/2023).

43. K odkazu sťažovateľa v súvislosti s týmto dôkazným prostriedkom na § 278 ods. 2 Trestného poriadku je zrejmé, že ide o úpravu vzťahujúcu sa rozhodnutie vo veci samej, t. j. na rozhodnutie o vine a treste.

44. Vo vzťahu k výsluchu utajeného svedka rozhodujúcim tak bolo, že tento dôkaz bol súčasťou spisového materiálu a nebol kvalifikovane vyhodnotený ako nezákonný, na ktorý by nebolo možné prihliadať pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľa. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že obžaloba vykonanie tohto dôkazu na hlavnom pojednávaní nenavrhovala.

45. Krajský súd neopomenul zaoberať sa ani argumentáciou, ktorá podľa názoru sťažovateľa oslabovala dôvodnosť podozrenia, že sa mal stíhaného skutku dopustiť sťažovateľ, avšak túto neuznal, a z hľadiska ochrany základných práv sťažovateľa bolo podstatným, že pre svoj záver uviedol logické a zrozumiteľné dôvody (ktoré podľa názoru ústavného súdu nie je potrebné na tomto mieste opakovať).

46. Rovnako zjavné a čitateľné sú v napadnutom rozhodnutí uvedené dôvody, pre ktoré krajský súd odmietol nahradiť väzbu sťažovateľa miernejšími prostriedkami. Je evidentné, že možnosťou nahradenia väzby sa vecne zaoberal, preskúmal ju, avšak podmienky na takýto postup nezistil a svoje rozhodnutie v tomto smere riadne odôvodnil zodpovedajúcim spôsobom, ktorý rozhodne nemožno považovať, ako to tvrdí sťažovateľ, za nekonformný alebo arbitrárny. Racionálne a logické je aj odôvodnenie krajského súdu o nemožnosti využitia navrhovanej kontroly sťažovateľa

technickými prostriedkami. Ústavný súd v tomto zmysle nemá, čo by napadnutému rozhodnutiu vytkol, preto ho aj v tejto časti považuje z hľadiska jeho ústavnej konformity za akceptovateľné.

47. Pre úplnosť ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nijako neatakoval napadnuté rozhodnutie krajského súdu z hľadiska odôvodnenia existencie väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pre ktoré sa vo väzbe nachádza. Ústavný súd preto ústavnú konformitu napadnutého rozhodnutia z tohto hľadiska neskúmal ani nehodnotil.

48. Napokon za ústavne súladný ústavný súd považuje spôsob, akým krajský súd pristúpil k preskúmaniu a vyhodnoteniu námietky sťažovateľa týkajúcej sa jeho tvrdenia o vzniku zbytočných priťahov v postupe okresného súdu s poukazom na to, že ide o väzobnú vec. Aj v tejto časti odôvodnenie napadnutého rozhodnutia zachováva základné práva sťažovateľa. Prednesenú námietku krajský súd preskúmal a dospel k záveru, že postup prvostupňového súdu sa nevyznačoval nečinnosťou, bol plynulý, zohľadňujúci okolnosť, že išlo o väzobnú vec. Na podporu tohto záveru krajský súd poukázal na uskutočnené hlavné pojednávania a vykonané procesné úkony súvisiace s dokazovaním. Primerane reagoval aj na výčitku sťažovateľa o nezabezpečení dôležitých svedkov okresným súdom na hlavné pojednávanie.

49. Ústavný súd prezentovanú argumentáciu krajského súdu v tomto ohľade plne rešpektuje a akceptuje.

50. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide, ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci (v danom prípade krajského súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 444/2018).

51. Vychádzajúc z faktov a zo zistení uvedených v odôvodnení tohto uznesenia, ústavný súd vo všeobecnosti konštatuje, že právne závery krajského súdu korešpondujú so skutkovými zisteniami, ktoré nie sú výsledkom svojvôle, ale komplexného zhodnotenia všetkých okolností významných pre rozhodovanie oväzobnej otázky. Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia ústavne súladným spôsobom vyjadril ku všetkým relevantným námietkam sťažovateľa, pritom toto odôvodnenie nemožno označiť za formalistické alebo stereotypne formulované. Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia ústavný súd dospel k záveru, že toto nevykazuje žiadne znaky arbitrárnosti alebo takej aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

52. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 7Tos/4/2024-498 zo 17. apríla 2024, ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru:

53. Zo znenia čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru jednoznačne vyplýva, že tento sa *ratione materiae* vzťahuje na (prvotné) vzatie do väzby, t. j. na uvalenie väzby. Procesné pravidlá týkajúce sa skúmania dôvodnosti ďalšieho trvania väzby (pokračovania) sú ako *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (m. m. I. ÚS 338/06, I. ÚS 352/06, II. ÚS 318/06, III. ÚS 34/07, I. ÚS 95/2021). Pretože napadnuté uznesenie krajského súdu sa týkalo konania o ďalšom pokračovaní väzby (išlo o žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu), ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

54. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2024

Miloš Maďar
predseda senátu